

Handläggare: Liselotte van den Tempel
Tfn: 08-50809245

Norrmalms stadsdelsnämnd

Strategi för Agenda 21 arbetet i Stockholms stad 2006 – svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Remissen besvarar med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Yngve Lindström
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från stadsdelsnämnden med anledning av ett förslag till ”Strategi för Agenda 21- arbetet i Stockholms stad”. Förslaget innebär att ett Agenda 21 perspektiv ska inarbetas i mål och åtgärdsförslag i stadens styrdokument för att skapa förutsättningar för Stockholms invånare och andra lokala aktörer att bidra till en hållbar utveckling.

Förvaltningen stödjer förslaget om en central policy för hållbar utveckling/Agenda 21 med de tre dimensionerna ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet, som samlat integreras i stadens ledningssystem. Hållbarhetsaspekten föreslås ingå i stadens samtliga inriktningsmål och blir därmed styrande för arbetet med hållbar utveckling/Agenda 21 inom stadens alla verksamhetsområden och gentemot medborgarna. Förvaltningen föreslår att samordningen av hållbar utveckling/Agenda 21 sker centralt vid stadsledningskontoret.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöavdelningen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från stadsdelsnämnden med anledning av ett förslag till "Strategi för Agenda 21 – arbetet i Stockholms stad. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 3 mars 2006.

Kommunfullmäktige har uppdragit åt miljö- och hälsoskyddsnämnden att ta fram ett förslag till en för staden gemensam policy/strategi för Agenda 21-arbetet i staden. Arbetet har skett i projektform med en styrgrupp bestående av representanter från miljöförvaltningen och ett antal stadsdelsförvaltningar. Diskussioner har även förts med stadsledningskontorets infrastrukturavdelning samt Agenda 21- nätverket i staden. Utgångspunkten för arbetet med strategin har varit hållbar utveckling, som består av tre ömsesidigt beroende dimensioner: den ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarheten.

Flertalet stadsövergripande styrdokument har bäring på stadens arbete med hållbar utveckling. Några exempel på sådana styrdokument är vattenprogrammet, miljöprogrammet, översiktsplanen, handlingsprogram mot växthusgaser, renhållningsordningen med avfallsplan samt näringslivspolitiskt program.

Staden har undertecknat Ålborgdeklarationen och Ålborgåtagandena, vilket förbinder staden att utifrån tio åtaganden arbeta för hållbar utveckling. På det nationella planet har Stockholms stad ett storstadsutbyte kring Agenda 21 med Malmö och Göteborg och är också medlem i föreningen Sveriges ekokommuner.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade i november 2005 att föreslå att kommunfullmäktige beslutar att ett Agenda 21- perspektiv inarbetas i mål och åtgärdsförslag i stadens styrdokument. Enligt förslaget är förutsättningen för att uppnå hållbar utveckling att Stockholms invånare och lokala aktörer som näringsliv och ideella organisationer ges tillfälle till dialog och medverkan i stadens arbete. Därför ska alla nämnder och bolagsstyrelser utveckla nya arenor, som ökar medborgarnas insyn i och möjligheter till att delta i de politiska beslutsprocesserna.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen stödjer i huvudsak innehållet i förslaget. Förvaltningen vill dock lyfta fram och kommentera några frågor, vilka förvaltningen bedömer som väsentliga.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling är ett internationellt och nationellt vedertaget begrepp, där ekologiska (miljö), sociala och ekonomiska dimensioner integreras. Det fick spridning genom Agenda 21- dokumentet från FN:s konferens i Rio 1992. Förvaltningen anser att det är viktigt att ha i åtanke att hållbar utveckling/Agenda 21 är ett internationellt åtagande men att genomförandet sker lokalt, där kommunerna pekats ut som en särskilt viktig lokal nivå. Arbetet med hållbar utveckling/Agenda 21 är långsiktigt och sträcker sig över flera generationer och måste kunna fortgå oavsett olika politiska konstellationer i staden.

Förvaltningen anser det därför vara nödvändigt att ett långsiktigt styrdokument för hållbar utveckling tas fram, vilket är gemensamt för hela staden och partipolitiskt neutralt. Dokumentet bör baseras på en hållbarhetsutredning av Stockholm, där framtida hot och möjligheter samt målkonflikter kartläggs så att en prioritering av åtgärder kan göras för att uppnå en hållbar samhällsutveckling. En hållbarhetsutredning kräver dialog och samverkan mellan stadens alla nämnder och styrelser.

Som en konsekvens av detta anser förvaltningen att den centrala samordningen av hållbar utveckling/Agenda 21 ska ske vid stadsledningskontoret. Därmed kan hållbar utveckling integreras i stadens ledningssystem (ILS). Hållbarhetsaspekten föreslås ingå i stadens samtliga inriktningsmål och blir därmed styrande för arbetet med hållbar utveckling/Agenda 21 inom stadens olika verksamhetsområden och gentemot medborgarna. Förvaltningen anser att hållbar utveckling/Agenda 21 omfattar facknämnder och styrelser såväl som stadsdelsnämnder. På så sätt bidrar fackförvaltningarna med sina kunskaper till att staden samlat kan arbeta med alla tre dimensionerna i hållbar utveckling/Agenda 21. Detta förhållningssätt kan sedan brytas ned på stadsdelsnivå.

Ekologiska/sociala och ekonomiska dimensionen på stadsdelsnivå

På stadsdelsförvaltningsnivå har Agenda 21 tolkats som miljöarbete (den ekologiska dimensionen). Samtidigt bedrivs mycket socialt arbete på en stadsdelsförvaltning. Agenda 21 har också inneburit samverkan mellan stadsdelsförvaltningen, invånare och andra lokala aktörer. Mycket av det sociala arbetet skulle därför kunna ses som lokalt Agenda 21- arbete. Genom att kombinera socialt arbete med miljöarbete kan det styras in mot ett hållbart tänkande och agerande.

Det lokala Agenda 21- arbetet bör bedrivas så nära medborgarna som möjligt. För att uppnå en hållbar samhällsutveckling krävs lika mycket utveckling av miljöteknik och företagsutveckling som ett ändrat beteende och en ”smartare” konsumtion hos medborgarna.

Det lokala miljöarbetet gentemot medborgarna har huvudsakligen kanaliserats genom olika projekt med extern finansiering. Det har gjort det möjligt att anställa projektteam som snabbt har kunnat nå ut till medborgarna. Dessa projekt har genomförts i nära samarbete med andra stadsdelsförvaltningar.

Förvaltningen har kunnat dra nytta av det starka nätverk som byggts upp mellan stadsdelsförvaltningarnas och miljöförvaltningens Agenda 21/ miljösamordnare. Nätverket innebär en stor erfarenhets- och kunskapsbank inom miljöområdet. Positivt och resurseffektivt har också varit att flera stadsdelsförvaltningar drivit projekt gemensamt. Några lyckade exempel på detta är "Grönskande levande gårdar" (LIP-projekt) och "Sortera Mera! - fastighetsnära källsortering" (Miljömiljarden).

Hälsa

Förvaltningen ser en nära koppling till hälsa vad gäller Agenda 21/hållbar utveckling och flera projekt har en klar koppling mellan miljö och hälsa. Exempel på detta är kost, att röra på sig – inte minst barn - och att vistas utomhus i grönskande miljö. Några samprojekt som lyft fram detta är "Säker och lekvänlig skolväg" (Vägverket och trafikkontoret) och "Upptäck naturen i innerstaden" (Naturskyddsföreningen). Ett annat exempel är att bidra till att medborgarna blir medvetna konsumenter som kan välja bort produkter vilka är skadliga för hälsan.

Den enskildes ansvar och engagemang

Förvaltningen anser att det är viktigt att bidra med kunskap och praktiskt stöd till invånarna, företag och organisationer. Det kan gälla källsortering, att spara energi eller minska sitt utsläpp av växthusgaser. Då krävs en tydlig samordning mellan stadens nämnder och styrelser så att en dialog kan föras med medborgarna. Samordning krävs också mellan stadens olika verksamheter, så att inte medborgare får motstridig information.

Näringsliv

Miljödiplomering av företag ser förvaltningen som ett mycket positivt sätt att både få spridning för ett aktivt och systematiskt miljöarbete men även att det får s.k. spin-off effekter i form av ett kontaktnät både företagen emellan i stadsdelsområdet och med stadsdelsförvaltningen.

Bilaga

Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad 2006